

«Адзінокі бацька»

З пачатку 2020 года адбыўся шэраг змяненняў у заканадаўстве аб працы Рэспублікі Беларусь. Найбольш значнымі з іх сталі змены ў Працоўны кодэкс Рэспублікі Беларусь (далей - ПК), якія ўступілі ў сілу з 28.01.2020.

Так, у артыкуле 1 ПК з'явілася такое паняцце, як адзінокі бацька – маці (бацька), якая не складаецца (які не складаецца) у шлюбе і выхоўвае непаўналетняе дзіця ў выпадку, калі іншы бацька памёр, пазбаўлены бацькоўскіх правоў, прызнаны недзеяздольным, абвешчаны памерлым або прызнаны без вестак адсутным; маці, якая не складаецца ў шлюбе і выхоўвае непаўналетняе дзіця, звесткі пра бацьку якога ўнесены ў запіс акта аб нараджэнні дзіцяці па яе ўказанні або па ўказанні іншай асобы, якая падала заяву аб рэгістрацыі нараджэння; усынавіцель, які не складаецца ў шлюбе і выхоўвае непаўналетняе дзіця.

У дачыненні да гэтай катэгорыі грамадзян заканадавец прадугледзеў пэўныя гарантыі, якія наймальнік абавязаны выконваць.

Так, забараняецца адмаўляць адзінокім бацькам у заключэнні працоўнага дагавора і зніжаць ім зароботную плату па матывах, звязаных з наяўнасцю дзяцей ва ўзросце да чатырнаццаці гадоў (дзяцей–інвалідаў - да восемнаццаці гадоў). Пры адмове ў заключэнні працоўнага дагавора ўказанай катэгорыі работнікаў наймальнік абавязаны паведаміць аб матывах адмовы ў пісьмовай форме не пазней трох дзён пасля звароту. Адмова ў заключэнні працоўнага дагавора можа быць абскарджана ў суд.

З адзінокім бацькам, які мае дзіця ва ўзросце да трох гадоў, працоўны дагавор не можа быць скасаваны па ініцыятыве наймальніка па наступных падставах: у сувязі з скарачэннем колькасці або штата работнікаў; неадпаведнасць работніка займаемай пасадзе служачага (прафесіі рабочага) або выконваемай рабоце з прычыны стану здароўя, які перашкаджае працягу дадзенай працы; неадпаведнасць работніка займаемай пасадзе служачага (прафесіі рабочага) або выконваемай рабоце з прычыны недастатковай кваліфікацыі, якая перашкаджае працягу дадзенай працы; няўка на працу на працягу больш чатырох месяцаў запар з прычыны часовай непрацаздольнасці (не лічачы водпуску па цяжарнасці і родах), калі заканадаўствам не ўстаноўлены больш доўгі тэрмін захавання месца працы, пасады служачага (прафесіі рабочага) пры пэўным захворванні.

З адзінокім бацькам, які мае дзіця ва ўзросце ад трох да чатырнаццаці гадоў (дзіця-інваліда - да восемнаццаці гадоў), працоўны дагавор можа быць скасаваны па ініцыятыве наймальніка: у сувязі з

скарачэннем колькасці або штату работнікаў і ў выпадку няяўкі на працу на працягу больш чатырох месяцаў запар з прычыны часовай непрацаздольнасці (не лічачы водпуску па цяжарнасці і родах), калі заканадаўствам не ўстаноўлены больш доўгі тэрмін захавання месца працы, пасады служачага (прафесіі рабочага) пры пэўным захворванні.

Абмежаванняў па звальненні адзінокіх бацькоў па іншых падставах звальнення, прадугледжаных Працоўным кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі, не маецца.

Вяржынская Таццяна,
галоўны дзяржаўны інспектар
Смаргонскага міжраённага аддзела
Гродзенскага абласнога ўпраўлення
Дэпартаменту дзяржаўнай інспекцыі працы